

VANYLVEN KOMMUNE

Serviceforset

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep.

0030 Oslo

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
02 JUNI 2008
ARKIVKODE: 111
SAKSNR. 200800301-106

<i>Saksnr</i>	<i>Løpenr/Arkiv</i>	<i>Dykkar ref.</i>	<i>Avd/Saksansvarleg</i>	<i>Dato</i>
2008/429	3014/2008 / 203		SER / GROANI	30.05.2008

MELDING OM VEDTAK

NOU 2007-12 - Offentleg innkrevjing. Uttale frå Vanylven kommune

Formannskapet handsama i møte den 29.05.08 – sak 85/08. Følgjande vedtak vart fatta:

Formannskapet tilrår følgjande høyringsuttale til Fornyings- og administrasjonsdepartementet:
Ei statliggjerung av innkrevjinga vil etter Vanylven formannskap si meining medføre følgjande:

- Sterk sentralisering
- Provenytap både for stat og kommunar. Store overgangskostnader
- Innkrevjingsmiljøa i kommunane vert svekka
- Brot i verdikjeda fører til dårlegare brukarorientering
- Kommunale oppgåver vert overført til staten
- Kommunalt sjølvstyre vert redusert
- Betydelege overgangskostnader

Vanylven formannskap kan med dette som bakgrunn ikkje tilrå at konklusjonane til fleirtalet vert følgt opp av Stortinget.

Saksutgreiinga ligg ved til orientering.

Rett utskrift:

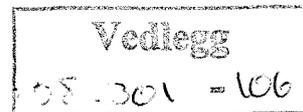
Vanylven kommune

Kåre Kvangarsnes
Kåre Kvangarsnes

Konsulent

Kopi: Økonomileiar

Saksopplysningar:

Den 21.09.2005 oppnevnte Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) eit utval for å greie ut offentleg innkrevjing. Den 06.11.2007 leverte utvalet si innstilling til FAD.

Fleirtalet sitt framlegg er at det skal opprettast ein statleg innkrevjingsetat for krava det offentlege har mot privatpersonar og næringsdrivande.

Summen av statlege krav som vert omfatta av utgreinga er på 916 mrd kr. Av dette utgjer dei offentlegrettslege krava om lag 892 mrd kroner og dei privatrettslege krava om lag 23 mrd kroner. Skatteoppkrevjarane i Noreg krev inn 315 mrd kroner.

Fleirtalet i utvalet har gjort framlegg om at det skal opprettast ein statleg innfordringsetat for krava det offentlige har mot privatpersonar og næringsdrivande.

- Vi er ikkje samde i framlegget frå fleirtalet.

Fleirtalet hevdar at framlegget som inneber å overføre oppgåver med skatteinnkrevjinga frå kommunane til staten, er "den beste måten" å organisere innfordringa på, men:

- Fleirtalet har ikkje vurdert distriktpolitiske omsyn eller konsekvensar for kommunene, sjå punkt 2.3.7, 9, 10 og 11 under.
- Fleirtalet har sett bort frå standtpunktet til Stortinget om at skatteoppkrevjaren skal være kommunal, sjå punkt 1.2 og 4 under.
- Framlegget inneber at kommunane blir fråtekne oppgåver som er lagt til dei ved lov, og som kan vise til resultater som er mellom dei beste i verda.
- Framlegget fører til at kommunane misser innkrevjingskompetanse og blir svekka i handteringa av sine egne krav.
- I Danmark medførte statleggjinga av skatteinnkrevjinga auka skattegjeld og provenytap (skattetap). Det er ingen grunn til å tru at det same ikkje vil skje her. Framlegget vil derfor medføre provenytap og svekka økonomi for ikkje berre kommunane, men også staten og folketrygda.

Fleirtalet har ikkje vurdert problemstillingar om personvern og stigmatisering av enkeltpersonar, men

- Den føreslegne statlege innfordringsetaten får eit sentralt gjeldsregister med oversikt over samtlige skuldningar med ubetalte krav til det offentlege. Fleirtalet har ikkje sikra ei grundig utgreiing av dei personvernmessige problemstillingane, sjå pkt 1.1 og pkt 6.1. under. Fleirtalet har heller ikkje vurdert om eit slikt register krev særskilt lovheimel, sjå pkt 8.
  - Vi viser her også til prof. dr. juris Tore Bråthen med fleire: Utredning om gjeldsregister i Norge gitt ut 1. april 2008, der det vert påpeika at eit gjeldsregister vil skape interessekonfliktar i høve til personvernomsyn. Dei same problema gjeld framlegget om gjeldsregister i statlege etatar.

- Det danske Datatilsynet er bekymra over kva opplysningar som vert tilført kreditor i den nye danske etaten for innkreving av offentlege krav. Tilsvarande bekymringar vil kome til synes for gjeldsregisteret i den foreslåtte statelige etaten, sjå punkt 8 under.
- Det er berre gitt 1 983 gjeldsordningar i 2006 og det er derfor grunn til å tru at det er få menneskje som vil ha gjeld til fleire offentlege kreditorar (multiskuldnarar), sjå punkt 8 under. Det er derfor eit uforholdsmessig tiltak å samle opplysningar i et gigantisk register om det offentlige krav mot innbyggerane i landet.
- 39 % av befolkninga meiner at opplysningar om betalingsevne er følsomme, sjå punkt 8 under.

Departementet uttalar i mandatet for utredningen at ”Det synes å være et betydelig potensiale for å forbedre den offentlige innkrevingen. (...). (NOU 2007:12, s 10), men:

- Det er ikkje skaffa fram talmateriale som viser omfanget av talet multiskuldnarar.
  - I perioden 2004 – 2006 vart det i snitt innvilga ca. 2000 gjeldsordningar kvart år, sjå punkt 6.2 under.
  - I utreiinga ”gjeldsregister i Norge” gitt til Barne- og likestillingsdepartementet 1. april 2008 vart det konkludert med at eit gjeldsregister berre vil omfatte et lite tal personar og at det derfor var eit lite treffsikkert sosialpolitisk tiltak.
- Det er ikke skaffa fram talmateriale som syner omfanget av tal krav som kan innfordrast på same måte. Det er ikkje gitt at alle krav kan samordnast.
  - Utvalet har ikkje gitt noko estimat på løysingsgraden for dei etatne som vert omfatta av utgreiinga.
  - Ved at løysingsgraden for dei aktuelle etatane ikkje er kjende vil det ikkje være mogleg å estimere provenyvinsten.
  - Skatteetaten, skatteoppkrevjarane og Toll- og avgiftsetaten, som til saman har ca. 95 % av krava, har en løysingsgrad på 99,2 %. Eit resultat som er mellom dei beste i verda.
  - Etter sentraliseringen i Danmark auka dei samla skatterestansane med kr 1,7 mrd, og skattetapet var på ca. 400 mill. kroner

Utvalet hevdar at det ligg føre eit ”betydelig potensial” for å betre brukerorientering og rettstryggleik (NOU s 10), men:

- Utvalet har ikkje påvist at innbyggerane er misnøgde med den offentlege innkrevinga.
- Den høge løysingsgraden for kommunekassarane, Skatteetaten og Toll- og avgiftsdirektoratet – som er nemde over – vitnar om at dei tre etatane kommuniserer godt med brukarane, sjå punkt 7 under.
- Nærheit til innkrevjar er svært sentralt, og av stor betydning særlig for vanskeligstilte skuldnarar. Det blir lite nærheit med berre 5 regionar og eit avgrensa tal etatskontor, sjå punkt 7
- Erfaringar fra Danmark viser at innfordring av krav som rettar seg mot personar og mot verksemder inneber rett ulik verkemiddelbruk.
- Undersøkelsen utført av Norsk Gallup i 2002 viste at skatteoppkrevjarane fekk svært høg ”score” samanlikna med statlige skattekontor.

Fleirtalet i utvalet har også lagt til grunn at det er et potensial for samordningsvinstar ved ei oppretting av ein statleg innfordringsetat. Vi er ikkje samde i dette:

- Fleirtalet i utvalet har ikkje teke omsyn til den betydelige samordninga som allereie er etablert innan skatte- og avgiftsområdet, sjå pkt 5
- Utvalget har ikkje på forsvarleg vis vurdert talet multiskuldnarar.

Etter vårt syn er det svært lite trulig at ei samla innfordring av offentlege krav vil gagne mange skuldnarar, sjå pkt 6.1. Dette er også fremheva i prof. dr. juris Tore Bråthen: Utredning om gjeldsregister i Norge, april 2007, der det vert påpeika at eit gjeldsregister berre vil påverke ein særst liten del av befolkninga.

Vurdering og konklusjon:

Staten har ved fleire ulike høve førsøkt å statlegegjere den kommunale skatteinnfordringa. ROSA utgreiinga i 1994, STRADEC-utgreiinga i 1996 og NOU 2004:12 Betre Skatteoppkrevjing er dømer på dette. Skatteoppkrevjarane i Noreg har samla ei løysingsgrad på 99,7%. Utan tvil er norsk skatteinnkrevjing i verdenstoppen.

Fiskåbygd, 14.05.2008

Einar Vik Arset
rådmann

Anita Grønås
økonomileiar